

KL-1601

Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) Examination

April / May - 2013

Gujarati : Paper - 401

(સાહિત્યિક વિવેચન)

(Core Comp.)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

૧ આશરે ૩૦૦ શબ્દોમાં જવાબ લખો : ૨૮

(૧) સાહિત્યમાં વિવેચનનું શું મૂલ્ય છે - તે સમજાવો, તેનું કાર્યક્ષેત્ર વર્ણવો.

અથવા

સર્જન અને વિવેચનની વિભાવના સ્પષ્ટ કરી એમાંથી કોનું મૂલ્ય વધારે તે વિશેના તમારા વિચારો જણાવો.

(૨) ગુજરાતીના પંડિતયુગના પ્રમુખ વિવેચકોની નોંધ કરી તેમાંથી કોઈ એકની વિવેચન પ્રવૃત્તિનો પરિચય કરાવો.

અથવા

આધુનિકયુગના પ્રમુખ વિવેચકોની નોંધ કરી તેમાંથી કોઈ પણ એકની વિવેચન પ્રવૃત્તિનો પરિચય કરાવો.

૨ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે વિશે આશરે ૨૦૦ શબ્દોમાં નોંધ લખો : ૨૦

(૧) અવલોકન-આસ્વાદ-રસદર્શન સંજ્ઞાઓની વિભાવના

(૨) ગુજરાતી વિવેચનના પ્રારંભના વિવેચકોની વિવેચન વિચારણા

(૩) રામનારાયણ વિ. પાઠકનું ગુજરાતી વિવેચન ક્ષેત્રે પ્રદાન

(૪) રામનારાયણ વિ. પાઠકના વિવેચનમાં સિદ્ધાંત વિચારણા.

૩ ટૂંકમાં જવાબ લખો : (કોઈ પણ છ)

૧૨

- (૧) નવલરામના વિવેચનના વિશેષો જણાવો.
- (૨) નર્મદના કવિતા વિશેના વિચારો જણાવો.
- (૩) બ.ક. ઠાકોરના કવિતા વિશેના વિચારો જણાવો.
- (૪) ઉમાશંકર જોશીના કોઈ પણ ચાર વિવેચન ગ્રંથનાં શીર્ષક જણાવો.
- (૫) રા.વિ. પાઠકના કવિતાનું વિવેચન કરતા બે ગ્રંથનાં નામ આપો.
- (૬) રા.વિ. પાઠકની છંદ-પિંગળ વિષયકની પ્રવૃત્તિ જણાવો.
- (૭) સાંપ્રત સમયના ચાર નામાંકિત વિવેચકોનાં નામ આપો.
- (૮) સુરેશ જોષીના બે વિવેચન ગ્રંથનાં નામ આપો.

૪ નીચે આપેલા બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોનો સાચો ઉત્તર જણાવો :

૧૦

- (૧) ગુજરાતના પહેલા ગણનાપાત્ર વિવેચક નવલરામનું વતન કયું ?
 - (A) ગોમતીપુર
 - (B) વડોદરા
 - (C) વઢવાણ
 - (D) સુરત
- (૨) 'ગુજરાત એન્ડ ઇટ્સ લિટરેચર'ના લેખક કોણ ?
 - (A) ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી
 - (B) મુનશી
 - (C) નરસિંહરાવ
 - (D) કાન્ત
- (૩) 'નર્મદ: અર્વાચીન ગદ્ય-પદ્યનો આદ્ય પ્રણેતા' ગ્રંથના લેખક કોણ ?
 - (A) રા.વિ પાઠક
 - (B) મુનશી
 - (C) ઉમાશંકર જોશી
 - (D) બ. ક. ઠાકોર
- (૪) નીચેનામાંથી રા.વિ. પાઠકનો વિવેચન ગ્રંથ કયો ?
 - (A) આલોચના
 - (B) કથોપકથન
 - (C) વિવેચનની પ્રક્રિયા
 - (D) વિવેચનનું વિવેચન

- (પ) નીચેનામાંથી સુન્દરમ્નો ગ્રન્થ કયો ?
- (A) અર્વાચીન કવિતા
(B) કાવ્ય સાહિત્યનાં વહેણો
(C) સાહિત્ય પ્રવેશિકા
(D) આકલન
- (દ) નીચેનામાંથી ઉમાશંકર જોશીનો ન હોય તેવો વિવેચન ગ્રંથ કયો ?
- (A) સમસંવેદન (B) નિરીક્ષા
(C) કવિની સાધના (D) સાહિત્ય દર્શન
- (૭) નીચેનામાંથી સુરેશ જોષીનો વિવેચન ગ્રંથ કયો ?
- (A) અપિ ચ (B) ગૃહપ્રવેશ
(C) મરણોત્તર (D) કથોપકથન
- (૮) મણિલાલ વ. દ્વિવેદી કયા યુગના વિવેચક ગણાય ?
- (A) અનુઆધુનિકયુગ (B) સાક્ષરયુગ
(C) ગાંધીયુગ (D) સુધારકયુગ
- (૯) બ.ક. ઠાકોરે કયા પ્રકારની કવિતાની હિમાયત કરી હતી ?
- (A) વિચારપ્રધાન
(B) ચિંતનપ્રધાન
(C) લાગણીપ્રધાન
(D) ધર્મપ્રધાન
- (૧૦) નીચેનામાંથી વિવેચન પ્રવૃત્તિ ન કરી હોય તેવા લેખક કોણ ?
- (A) સુમન શાહ
(B) ચન્દ્રકાન્ત ટોપીવાળા
(C) રા. વિ. પાઠક
(D) દલપતરામ